

משוה מלחמה פרק שמיני סוטה

מג.

עין משפט גור מצוה

ג א מ"י פ"י מהל' מלכס
ד ב מ"י סנע עשין קכ:
ה ג מ"י שם הל"י:
ו ד מ"י שם הל"י:
ז ה מ"י שם הל"י:
ח ו מ"י שם הל"י:
ט ז מ"י שם הל"י:
י ח מ"י שם הל"י:
יא ט מ"י שם הל"י:
יב י מ"י שם הל"י:

תורה אור השלם

1. וישלח אתם משה
אלף למטה לבקא אתם
ואת פינחס בן אלעזר
הכהן לבקא וכלי הקדש
והחצצרות
בדבר לא ו
2. והקדשין מכרו אתו
אל מצרים לפוטפר
סרס פרה שר
הטבחים:
בראשית לו לו
3. ואלעזר בן אהרן לקח
לו מבנות פוטאל לו
לאשה ותלד לו את
פינחס אלה ראשי אבות
הקלויס למשפחות:
שמות כ ו
4. ודברו השטרים אל
העם לאמר מי האיש
אשר בנה בית חדש ולא
יתבו ילד וישב לביתו פן
ימות במלחמה ואיש
אחר יתקבצו דברים כ ה
5. ומי האיש אשר נטע
קדם ולא חללו ילד וישב
לביתו פן ימות במלחמה
ואיש אחר יתקללו:
דברים כ ו
6. ומי האיש אשר ארש
אשה ולא לקחה ילד
וישב לביתו פן ימות
במלחמה ואיש אחר
יקחנה:
דברים כ ז
7. כי יקח איש אשה
חדשה לא יצא בקבא
ולא יעבר עליו לכל דבר
נקי ויהיה לביתו שנה
אחת ושמח את אשתו
אשר לקח:
דברים כ ח
8. וקספו השטרים לדבר
אל העם ואמרו מי
האיש הידא ורך הלכב
ילד וישב לביתו ולא
יפס את לבב אחיו
דברים כ ח

לבינים נשדון. מקום הוא ששמו שרון ואין הקרקע יפה ללבינים
ולא היו דבר קיימאם שפעמיים נרץ למדשה נשדע שנים: ואלו שאין
זוין ממקומן. להק' דלעיל הולכין עד לספר ושם שומעין דברי כהן
וחוזרין מן המערכה לארץ ישראל ואינם חוזרין לנביהם אלא עוסקין

בסיפוק מים ומוזון להולכי מלחמה
ואלו אין זוין ממקומן אפילו ללכת
עד הספר ולשוב ע"פ כהן: הצונה
צית וחננו. ולא דר צו עדיין שנה:
וכן הנוטע כרם וחיללו. ועדיין לא
עברה שנה רביעית עליו שלמים:
נקי יהיה לציטו. נשדיל ציתו:
יסי. רביאל הוא. הוסף לך הויה
אחרת להיות כזו: גב' יכול
דברים של עצמן. יכול שהדברים
הללו שהם אומרים מי האיש אשר
בנה וגו' של עצמן הן ולא היה כהן
אומרן אלא השוטרים: מ"ל ויספו
השוטרים. לדבר אל העם ואמרו
מי האיש וגו'. ויספו משמע שדבר
זה הם מוסיפים משלהם: כתי דברים
של עצמן אמור. שהדבר זה לבדו
הן מוסיפין על של כהן מדעת השמא
גבי נטע וגבי אירס אשה לא כתיב
ויספו והכא כתיב ויספו ש"מ עד
הנה דברי כהן ואלו הן מוסיפין:
הא מה אני מקיים ודברו השוטרים.
בנה ונטע ואירס: דברי משוח
מלחמה הכסוב מדבר. שהכהן
אומר והשוטרים משמיעין אותם:
מוגשג עד ודברו. דהיינו שמע
ישראל אתם קרבים וגו'. עד להושיע
אתכם: מי האיש. רביאל הוא דמלי
למיכתב מי אשר בנה. ומדלל כתיב
אשר צית בנה דרוש ציה בנה מ"מ.
והאי דכתיב צית למעוטי צית שער
אכסדרה ומרפסת שהם עשויים
לדריסת רגל ולא ראויים לדור בהם:
צית שער. צית כניסת שער החצר
להסמופק שם שומר הפתח: ולא
חננו. מדלל כתיב ו) חק הוי מיעוטא
חננו לזה ולא לאחר פרט לגזול
צית: כרבי יוסי הגלילי דמתני' ו):
מעבירות

גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין לא היה חוזר רבי יהודה
אומר אף הבונה בית על מכונו לא היה חוזר ר' אליעזר אומר אף הבונה בית לבינים בשרון לא היה חוזר
אלו שאין זוין ממקומן בנה בית וחננו נטע כרם וחללו הנושא את ארוסתו הכונס את יבמתו שנא'
נקי יהיה לביתו שנה אחת לביתו זה יהיה זה כרמו ושמח את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא את
יבמתו אין מספיקין (להם) מים ומוזון ואין מתקנין את הדרכים: גב' תנו רבנן ודברו השוטרים יכול
דברים של עצמן כשהוא אומר ויספו השוטרים הרי דברים של עצמן אמור הא מה אני מקיים ודברו השוטרים
בדברי משוח מלחמה הכתוב מדבר הא כיצד כהן מדבר ושומר משמיע תני חדא כהן מדבר ושומר משמיע
ותניא אידך כהן מדבר וכהן משמיע ותניא אידך שומר מדבר ושומר משמיע אמר אביי הא כיצד במוגשג ועד
ודברו כהן מדבר וכהן משמיע מודברו עד ויספו כהן מדבר ושומר משמיע מוסיפו ואילך שומר מדבר ושומר
משמיע: מי האיש אשר בנה בית חדש כו': תנו רבנן אשר בנה אין לי אלא אשר בנה לקח וירש וניתן לו
במתנה מנין ת"ל מי האיש אשר בנה בית אין לי אלא בית מנין לרבות בית התבן ובית הבקר ובית העצים
ובית האוצרות ת"ל אשר בנה מכל מקום יכול שאני מרבה אף הבונה בית שער אכסדרה ומרפסת תלמוד
לומר בית מה בית הראוי לדירה אף כל הראוי לדירה ר' אליעזר בן יעקב אומר בית כמשמעו לא חק ולא
חננו לפרט לגזול לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי רבי יוסי הגלילי הא אמר ורך הלכב זה המתירא
מעבירות

שפיטפט. וזלזל וכבש אותו ולא חשבו: והלא שצעים מצוים אותו.
כדאמרין באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פב:) לפיכך הוצרך ליחסו שם
פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן: פרי פוטי. מדלל כתיב פוטאל:
מתני' צית האוצרות. לאוצר יין שמן ומצוה: ואחד הנוקט.

צית בניו שהרי אכלו הוא חדש.
ובגמרא מרבינן ליה מקרא: חמשה
אילני מאלל. דזהכי הוי כרסו שמים
כנגד שמים ואחת יוצאה וזכ:

ואפילו מה' מינין. מנשרפין: (ו)
חיללו. בשנת הרביעית לנטיעתו
שחלל את הפירות צמעות כדרך
מעשר שני ומעלה את המעות
לירושלים ואוכלן כדכתיב (ויקרא יט)
קדש הלולים וגומר קדש קדש ממעשר:
ה"ג כל אלו שומעין דברי כהן
מערכי מלחמה וחוזרין. כמו שומעין
דברי מערכי מלחמה של כהן כלומר
שהכהן אומר להן: פק. כגון
ארוס ושקמים שאין עין פרי:
והמחזיר גרושה. ואירסה אינו חוזר
שאינה חדשה לו וקרא אשה חדשה
קפיד כדכתיב כי יקח איש אשה
חדשה (דברים כד): אלמנה. ואירסה
כהן גדול אינו חוזר נשדיל
לחמיעוט מולל לקשה מדלל כתיב
ולא לקח: על מכונו. סמרו ונאלו
נמדה ראשונה אינו חוזר דלאו
חדש הוא הואיל ולא חידש להוסף
עליו ואפילו אכלו אינו חדש וגרע
מלהוקח והיורש: אף הצונה צית

שומעין דברי כהן מערכי מלחמה וחוזרין ומספקין מים ומוזון ומתקנין את
הדרכים ואלו שאין חוזרין הבונה בית שער אכסדרה ומרפסת והנוטע
ארבע אילני מאכל וחמשה אילני סרק והמחזיר את גרושתו אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין לא היה חוזר רבי יהודה
אומר אף הבונה בית על מכונו לא היה חוזר ר' אליעזר אומר אף הבונה בית לבינים בשרון לא היה חוזר
אלו שאין זוין ממקומן בנה בית וחננו נטע כרם וחללו הנושא את ארוסתו הכונס את יבמתו שנא'
נקי יהיה לביתו שנה אחת לביתו זה יהיה זה כרמו ושמח את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא את
יבמתו אין מספיקין (להם) מים ומוזון ואין מתקנין את הדרכים: גב' תנו רבנן ודברו השוטרים יכול
דברים של עצמן כשהוא אומר ויספו השוטרים הרי דברים של עצמן אמור הא מה אני מקיים ודברו השוטרים
בדברי משוח מלחמה הכתוב מדבר הא כיצד כהן מדבר ושומר משמיע תני חדא כהן מדבר ושומר משמיע
ותניא אידך כהן מדבר וכהן משמיע ותניא אידך שומר מדבר ושומר משמיע אמר אביי הא כיצד במוגשג ועד
ודברו כהן מדבר וכהן משמיע מודברו עד ויספו כהן מדבר ושומר משמיע מוסיפו ואילך שומר מדבר ושומר
משמיע: מי האיש אשר בנה בית חדש כו': תנו רבנן אשר בנה אין לי אלא אשר בנה לקח וירש וניתן לו
במתנה מנין ת"ל מי האיש אשר בנה בית אין לי אלא בית מנין לרבות בית התבן ובית הבקר ובית העצים
ובית האוצרות ת"ל אשר בנה מכל מקום יכול שאני מרבה אף הבונה בית שער אכסדרה ומרפסת תלמוד
לומר בית מה בית הראוי לדירה אף כל הראוי לדירה ר' אליעזר בן יעקב אומר בית כמשמעו לא חק ולא
חננו לפרט לגזול לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי רבי יוסי הגלילי הא אמר ורך הלכב זה המתירא
מעבירות

א) צ"ב קט: [סנהדרין פב:].
ב) נשדע הדפוס וכן
נמשנה היתא, א) [למקן
מד.]. ד) ס"א חש צו.
ה) [נמנדר כה.]. ו) [נלכאס
פ"ד מ"יו.]. ז) [דברים כ.].
ח) [למקן מד.]. ט) [למקן
מד.].

הגהות הב"ח

א) במשנה כל אלו שומעין
כ"ל ויבית ואלו נמחק:
ב) רש"י ד"ה ואפילו וכו'
מנשרפין הס"ד ואח"כ
מ"ה ולא חיללו וכו'
שמחלל את הפירות:
ג) ד"ה ולא וכו' כתיב
ולא חק:

מוסף רש"י

שפטם אבי אמו. יתרו,
דלעזר אבי פנחס לקח
מבנות יתרו, דכתיב ואלעזר
בן אהרן לקח לו מבנות
פוטאל לו לאשה, ומפרש
באגדה פוטאל זה יתרו
שפיטס עגלים לעבודת
כוכבים (סנהדרין פב).
אחד הבונה ואחד
הלוקח ואחד היורש.
וכן דין הפנאים בכל מקום
דהיא דפשיטא ליה תנא
בירושלמי ואומר השני שגא
להשיעו שחא שיה לו
הוא שונה אחיו (סוכה
כ).